

Holdninger til Hjemmeværnet

2017

Forord

Hjemmeværnskommandoen har bedt Danmarks Statistik om at kortlægge danskernes holdning til Hjemmeværnet. Undersøgelsen er et bidrag til Hjemmeværnets årsrapport og er samtidig et grundlag for at målrette Hjemmeværnets kommunikation – både med hensyn til Hjemmeværnets omdømme udadtil og til fastholdelse og rekruttering af frivillige medlemmer.

Undersøgelsen om holdninger til Hjemmeværnet er en årlig undersøgelse, som er blevet gentaget siden 2003 med mindre indholdsændringer over tiden.

København, januar 2018

Martine Friisenbach
Fungerende kontorchef, DST Survey

Indholdsfortegnelse

Forord	3
1. Sammenfatning	5
1.1 Tillid og bidrag	5
1.2 Vigtighed og relevans	6
1.3 Medlemskab og information	7
2. Tillid og bidrag	8
2.1 Tillid til, at Hjemmeværnet løser sine opgaver	8
2.2 Holdninger til Hjemmeværnets bidrag til opgaveløsning	9
3. Vigtighed	13
3.1 Hjemmeværnets støtte til Forsvaret	13
3.2 Hjemmeværnets støtte til politiet	15
3.3 Hjemmeværnets støtte til Beredskabet	18
4. Relevans	20
5. Medlemskab og information	22
5.1 Medlemskab af Hjemmeværnet	22
5.2 Information om Hjemmeværnet	23
5.3 Informationskilder	24

Holdninger til Hjemmeværnet 2017

Udgivet af Danmarks Statistik

Februar 2018

Oplag: 100

Printet i Danmarks Statistik

Netudgave: Kan hentes gratis på: www.hjv.dk

Kontakt: Hjemmeværnskommandoens pressevagt, tlf. 2484 2504

© Foto: Christian Sundsdal

1. Sammenfatning

Stor tillid til Hjemmeværnet De fleste danskere har tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. Tilliden har været stigende over tid, dog med en mindre nedgang i tilliden siden 2014. Næsten alle finder, at Hjemmeværnets arbejde udgør et relevant bidrag til samfundet. Denne opfattelse har også været stigende over tid.

Hjemmeværnets støtte er vigtig Størstedelen af danskerne finder, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret, politiet og Beredskabet er vigtige. Flest finder de håndgribelige og nære opgaver vigtige, mens forebyggelse ikke opfattes som vigtig af nær så mange. Der er enighed i befolkningen om, at Hjemmeværnets støtte til henholdsvis Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet mere relevant over de sidste par år.

Danskerne føler ikke at de er velinformede om Hjemmeværnets opgaver Danskerne føler sig ikke i særlig høj grad informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. Andelen, der føler sig informeret, har ikke ændret sig synderligt, siden målingerne begyndte i 2008. De mest anvendte kilder til at få viden om Hjemmeværnet er TV, aviser og samtaler med familie og venner.

1.1 Tillid og bidrag

Stor tillid til Hjemmeværnet Der er udbredt tillid i befolkningen til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, og tilliden er vokset siden 2004. 3 ud af 4 danskere (75 pct.) har *tillid* eller *stor tillid* til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. Tilliden har været støt stigende fra 2004 til 2014 (fra 63 pct. i 2004 til 83 pct. i 2014), hvorefter den har været svagt aftagende til 75 pct. i 2017.

Hjemmeværnet bidrager væsentligt til at løse samfundsopgaver Knap 9 ud af 10 mener, at det arbejde, som Hjemmeværnet udfører, i *høj grad* eller *nogen grad* bidrager til at løse relevante samfundsopgaver. 79 pct. mener, at Hjemmeværnets frivillige soldater i *høj grad* eller i *nogen grad* bidrager til at skabe sikkerhed og tryghed i Danmark.

Mange finder det relevant med bevæbnet støtte Næsten 8 ud af 10 danskere (79 pct.) synes, at det i *høj grad* eller *nogen grad* er relevant, at Hjemmeværnet er øvet og trænet i at kunne yde bevæbnet støtte til Forsvarets og politiets opgaver – i de situationer, hvor det skønnes nødvendigt. På dette spørgsmål er befolkningen dog mere spredt i sine holdninger end for de to andre former for støtte, idet flere finder opgaven *meget vigtig*, samtidig med at en større andel finder den *slet ikke vigtig*.

Udviklingen over tid Andelen, der synes, at det arbejde, som Hjemmeværnets frivillige soldater udfører, bidrager til at løse relevante samfundsopgaver (i *høj grad* eller *nogen grad*), har været stigende i perioden 2008-2017.

Andelen, der mener, at Hjemmeværnets frivillige soldater bidrager til at skabe sikkerhed og tryghed i Danmark, har også været stigende indtil 2015, hvorefter der sker et mindre fald.

Andelen, der finder det relevant, at Hjemmeværnet er øvet og trænet i at kunne yde bevæbnet støtte til Forsvarets og politiets opgaver, ligger nu på det højeste niveau siden 2008.

1.2 Vigtighed og relevans

Vigtigt, at Hjemmeværnet støtter Forsvaret

Rigtig mange danskere finder, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret er vigtige eller meget vigtige – 86 pct. finder således opgaverne vigtige eller meget vigtige. 9 ud af 10 (91 pct.) mener, at Marinehjemmeværnets støtte til forsvaret af Danmark, herunder støtte til Søværnets overvågning af danske farvande og havne, er vigtig eller meget vigtig. 87 pct. synes, at støtten til militære opgaver er vigtig eller meget vigtig, mens 81 pct. synes, at Flyverhjemmeværnets støtte til forsvaret af Danmark, herunder støtte til Flyvevåbnet med fly og bevogtning af militære flyvestationer, er vigtig eller meget vigtig.

Udviklingen over tid

Andelen, der synes, at Hjemmeværnets støtte til Forsvarets opgaver er vigtig eller meget vigtig, har været stigende i perioden fra 2004 til 2017. Størst har stigningen været for støtte til militære opgaver – en stigning på 20 pct. siden 2008 – og til Marinehjemmeværnets opgaver, hvor der har været en stigning på 17 pct. Andelen, som mener, at støtten ved deltagelse i internationale operationer, genopbygning af krigshærgede lande og støtte til soldaters uddannelse i Forsvaret er vigtig eller meget vigtig, har også været stigende i perioden 2008-2017, men niveauet er lavere end for de to førstnævnte opgaver.

Hjemmeværnets støtte til politiet

Gennemsnitligt finder mere end 8 ud af 10 (84 pct.) danskere, at Hjemmeværnets støtte til politiet er vigtig eller meget vigtig. Flest (93 pct.) finder støtten til politiets opgaver med afspærring og evakuering ved større katastrofer og ulykker samt støtten med færdselsregulering og eftersøgninger som vigtig eller meget vigtig. Næstflest (92 pct.) anser støtte til politiet med afspærring, trafikregulering, evakuering og bevogtning ved fx naturkatastrofer eller terror som vigtige eller meget vigtige. Færrest (73 pct.) finder, at støtten til forebyggelse af kriser og kriminalitet er vigtig eller meget vigtig.

Udviklingen over tid

Opfattelsen af vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet har generelt været stigende siden 2003-2004 – dog er det kun tre ud af fem spørgsmål, som har været stillet kontinuerligt siden de første undersøgelser. Stigningen ligger omkring de 20 pct. Den opgave, der har haft den største stigning siden 2010, er støtten til politiet med fartøjer, når politiet skal på vandet, for at tjekke at reglerne om speedbåds-certifikater, sikkerhedsudstyr og alkohol overholdes til søs. Her er andelen, der finder opgaven vigtig eller meget vigtig, steget fra 60 til 79 pct.

Hjemmeværnets støtte til Beredskabet

Danskerne er også blevet spurgt om deres syn på vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet. 9 ud af 10 (90,4 pct.) af de adspurgte finder, at Hjemmeværnets opgaver med at støtte Beredskabet er *vigtige* eller *meget vigtige*. Den høje andel gælder for alle de fire opgaver, der bliver spurgt ind til i undersøgelsen, hvoraf den ene opgave er bredt formuleret, som støtte til Beredskabsstyrelsen og redningsberedskabet, når

de har behov for det. Indsatsen i forbindelse med eftersøgninger og redningsopgaver rangerer højest (93 pct.) sammen med indsatsen i forbindelse med orkaner, oversvømmelser og stormflod, som ligger på 91 pct.

Udviklingen over tid Over tid synes mindst 8 ud af 10 danskere, at opgaverne med støtte til Beredskabet er *vigtige* eller *meget* vigtige og andelen har været stigende siden starten af målingerne. Størst har stigningen været med hensyn til indsatsen i forbindelse med eftersøgninger og redningsopgaver. Her er andelen, der anser opgaven for vigtig eller meget vigtig, steget fra 79 til 93 pct. i perioden 2004-2017.

Udviklingen i holdningen til relevansen af arbejdet 62,5 pct. finder i 2017, at støtten til Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet mere eller meget mere relevant. 30,6 pct. finder, at støtten hverken er blevet mere eller mindre relevant, og de resterende små 7 pct. finder, at støtten er blevet mindre eller meget mindre relevant.

Der er flest (69 pct.), der finder, at relevansen af støtten til politiet er blevet *mere* eller *meget mere relevant* over de sidste par år. Opfattelsen af, om støtten til Beredskabet og Forsvaret er blevet mere eller meget mere relevant, ligger lidt lavere med henholdsvis 60 og 59 pct.

1.3 Medlemskab og information

Medlemskab 1,4 pct. af de adspurgte er allerede medlem af Hjemmeværnet, og 3,7 pct. overvejer at søge medlemskab. Over tid er andelen, der overvejer medlemskab, steget, mens andelen af dem, der oplyser, at de er medlemmer af Hjemmeværnet, har været faldende.

Information 9 pct. føler sig i *høj grad* informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig, og 36 pct. i *nogen grad*. Et flertal (54 pct.) føler sig *slet ikke* eller kun i *mindre grad* informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. Andelen, der i *høj grad* og i *nogen grad* føler sig informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig, har ikke ændret sig synderligt, siden målingerne begyndte i 2008.

Kilder til viden Den mest udbredte kilde til danskernes viden om Hjemmeværnet i 2017 er TV, som 55 pct. af danskerne har som kilde. TV har været den vigtigste kilde til information, siden målingerne begyndte i 2010. Den næstvigtigste kilde er aviser med 35 pct., som dog samtidig dækker over en kraftig nedgang fra 2016 på 17 pct.

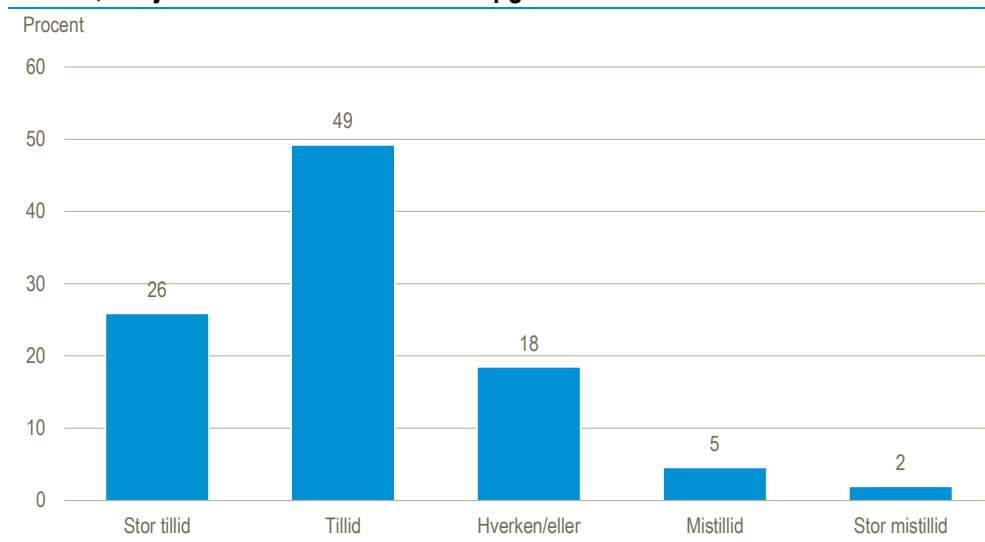
Generelt er der i perioden fra 2010 og frem til i dag sket et fald i brugen af alle de syv informationskilder, som er nævnt som valgmuligheder.

2. Tillid og bidrag

2.1 Tillid til, at Hjemmeværnet løser sine opgaver

Stor tillid til Hjemmeværnet 75 pct. af danskere har *tillid* (49,2 pct.) eller *stor tillid* (25,8 pct.) til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, mens 6,5 pct. har *mistillid* eller *stor mistillid* til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, jf. figur 2.1.

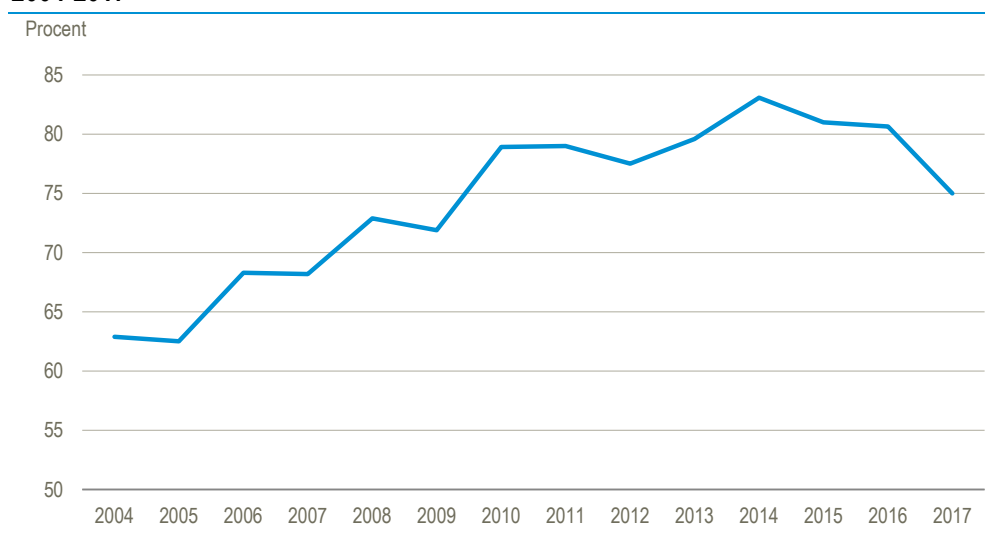
Figur 2.1 Tillid til, at Hjemmeværnet kan løfte sine opgaver. 2017

Stigning i tilliden over tid

Figur 2.2 illustrerer udviklingen fra 2004-2017, i forhold til hvor stor en andel, der har *tillid* eller *stor tillid* til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. Danskernes tillid til, at Hjemmeværnet løser sine opgaver, er steget fra 63 pct. i 2004 til 75 pct. i 2017. Fra 2014, hvor tilliden var højest (83 pct.), er der dog sket en nedgang på 8 procentpoint fra 83 pct. til de 75 pct. i 2017.

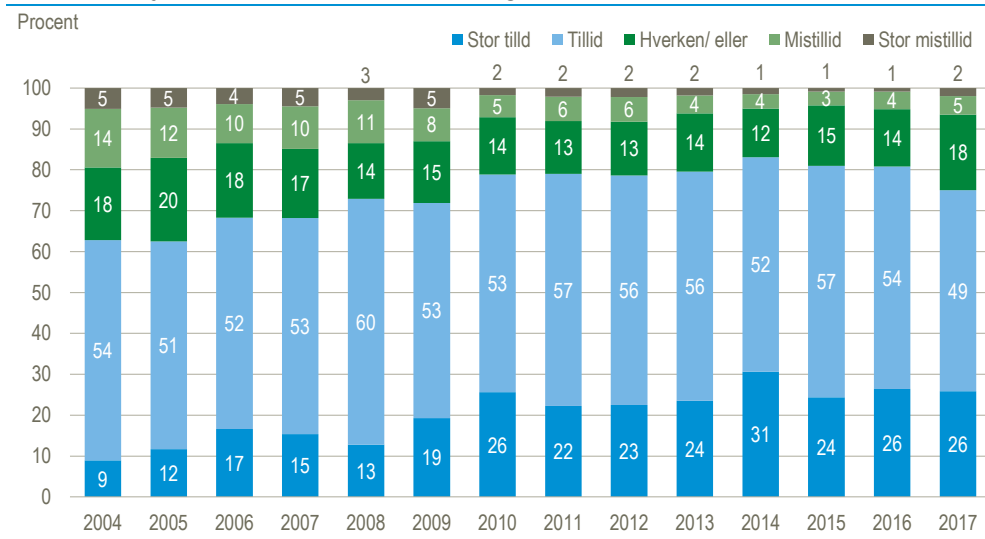
Figur 2.2 Andel, der har tillid eller stor tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. 2004-2017

'Tillid' frem for
'stor tillid'

Som ovenfor nævnt er der sket et fald på 8 procentpoint fra 2014 til 2017. Dette fald, skal især findes blandt de danskere, som har *stor tillid* til, at Hjemmeværnet løser sine opgaver. Denne andel er faldet med næsten 5 procentpoint i perioden, mens andelen, som nærer *tillid* fremfor *stor tillid*, er faldet med 3 procentpoint, jf. figur 2.3.

Figur 2.3 Tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver. 2004-2017

Danskernes tillid til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, er således stadig udbredt i befolkningen, hvor 3 ud af 4 i 2017 enten har *tillid* eller *stor tillid* til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver.

2.2 Holdninger til Hjemmeværnets bidrag til opgaveløsning

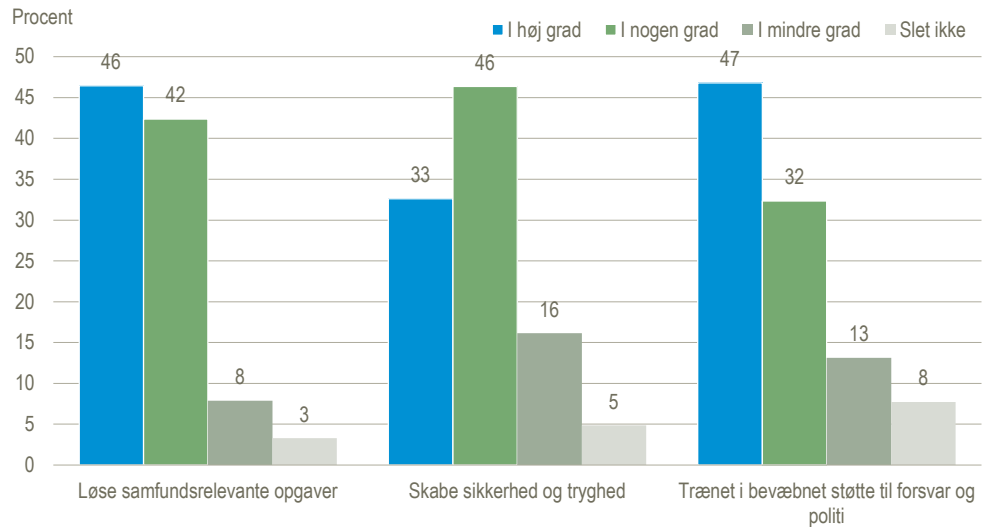
*Bidrag til at løse
samfundsrelevante
opgaver*

Generelt synes størstedelen af danskere, at Hjemmeværnets arbejde i *nogen grad* eller i *høj grad* udgør et relevant bidrag til at løse relevante samfundsopgaver, jf. figur 2.4. Tæt på 9 ud af 10 (89 pct.) mener, at det arbejde, som Hjemmeværnets frivillige udfører, i *høj grad* eller i *nogen grad* bidrager til løsningen.

*Bidrag til at skabe
sikkerhed og tryghed
samt træning i bevæbnet
støtte*

Der er 79 pct. af danskerne, som mener, at Hjemmeværnets frivillige i *høj grad* eller i *nogen grad* bidrager til at skabe sikkerhed og tryghed i Danmark, og også 79 pct. mener, at det i *høj grad* eller i *nogen grad* er relevant, at Hjemmeværnet er øvet og trænet i at kunne yde bevæbnet støtte til Forsvarets og politiets opgaver i de situationer, hvor det skønnes nødvendigt. Der er dog også en del danskere (21 pct.), som slet ikke eller kun i mindre grad mener, at det er relevant, at Hjemmeværnet skal være med til at skabe sikkerhed og tryghed eller være øvet og trænet i at kunne yde bevæbnet støtte til Forsvarets og politiets opgaver.

Figur 2.4 **Opfattelse af Hjemmeværnets bidrag. 2017**

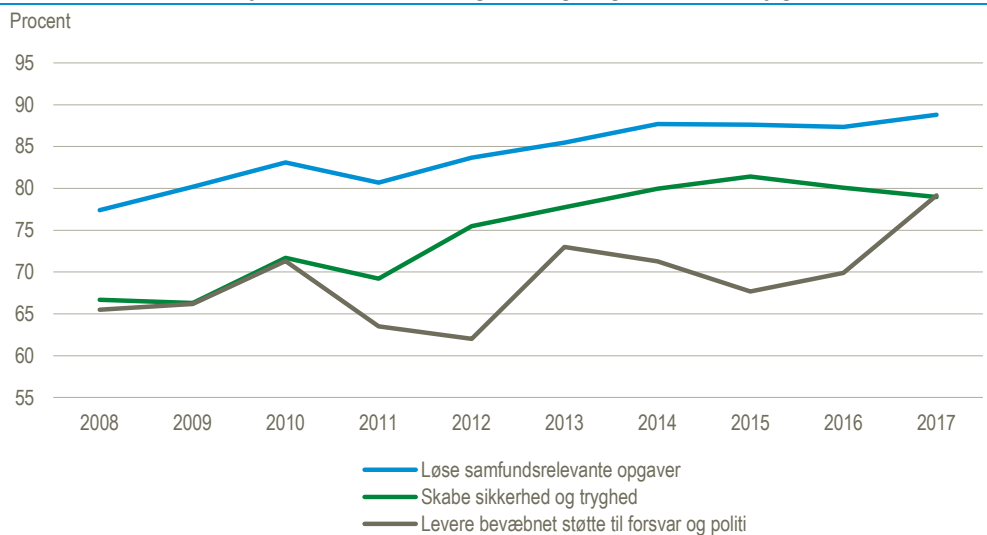

Der er således generelt opbakning i befolkningen til Hjemmeværnets arbejde, omend opbakningen er mindre udbredt, når det gælder arbejdet med at skabe sikkerhed og tryghed, og når det drejer sig om bevæbnet støtte.

Udviklingen over tid

Spørgsmålene om, i hvor høj grad Hjemmeværnets arbejde udgør et relevant bidrag til samfundet, er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser fra 2008-2016. Størstedelen af befolkningen mener, at Hjemmeværnets arbejde i høj grad udgør et relevant bidrag til samfundet.

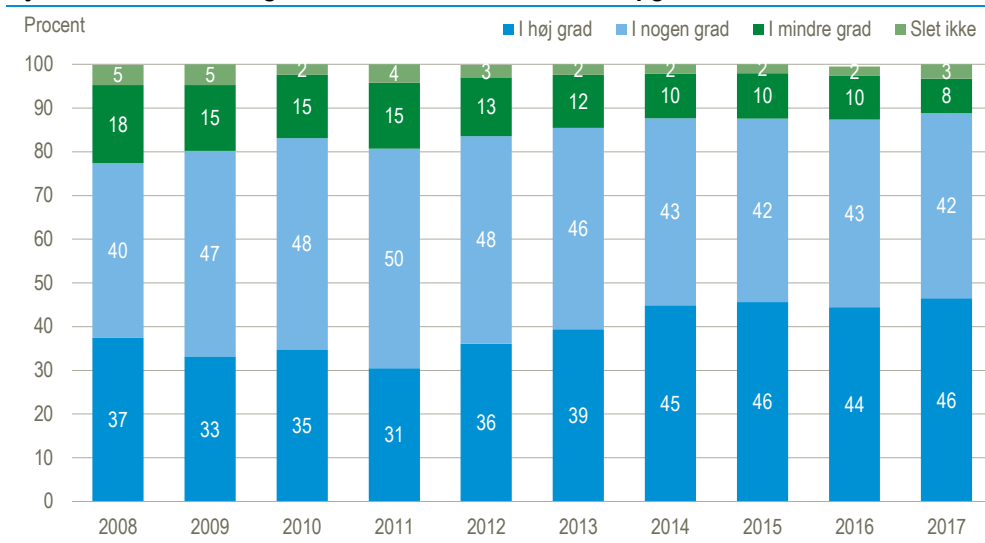
Figur 2.5 **Andel, der finder, at Hjemmeværnet bidrager i nogen grad eller i høj grad. 2008-2017**

Stadig flere danskere mener, at Hjemmeværnet bidrager til at løse samfundsrelevante opgaver

Figur 2.5 illustrerer udviklingen fra 2008 til 2017, og det fremgår, at der har været en stigning i andelen af danskere, som i *nogen grad* og i *høj grad* synes, at Hjemmeværnets frivillige henholdsvis bidrager til at løse samfundsrelevante opgaver (fra 77 til 89 pct.), bidrager til at skabe sikkerhed og tryghed (fra 67 til 79 pct.) og bidrager til at levere bevæbnet støtte til forsvar og politi (fra 66 til 79 pct.).

Figur 2.6 Hjemmeværnets bidrag til at løse samfundsrelevante opgaver. 2008-2017

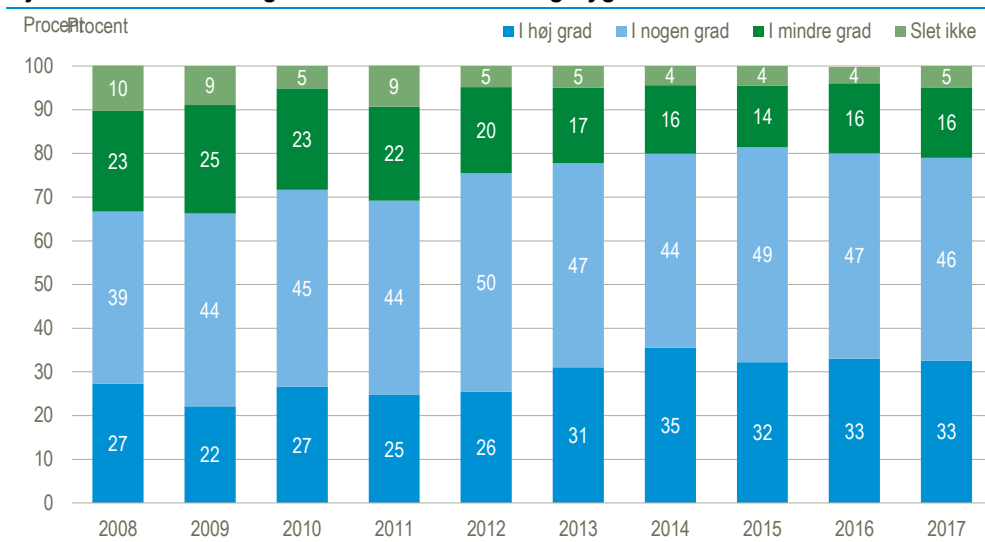
Hjemmeværnet er med til at skabe sikkerhed og tryghed

Opfattelsen af, at Hjemmeværnet bidrager til at løse samfundsrelevante opgaver, har været stigende over de seneste 10 år. Især er andelen, der mener, at Hjemmeværnet bidrager *i høj grad* steget over tid, jf. figur 2.6.

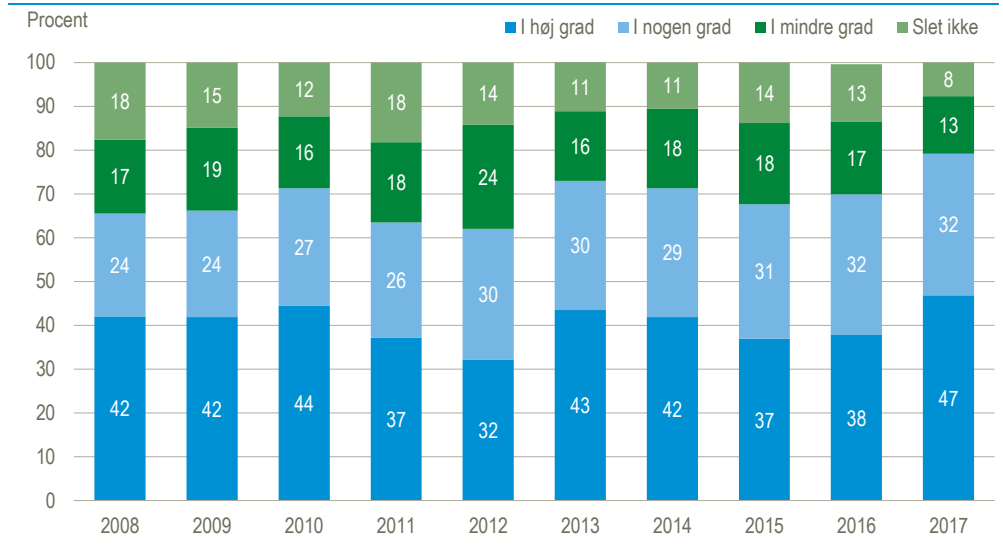
Andelen, der synes, at Hjemmeværnet *i nogen grad* eller *i høj grad* er med til at skabe tryghed, er steget, mens kategorierne *i mindre grad* og *slet ikke* samlet er faldet fra 33 pct. i 2008 til 21 pct. i 2017, jf. figur 2.7.

Især den positive holdning til, at Hjemmeværnet er øvet og trænet i at yde bevæbnet støtte til forsvarrets og politiets opgaver, er steget markant fra 2016 til 2017 (fra 70 til 79 pct.), jf. figur 2.8.

Figur 2.7 Hjemmeværnets bidrag til at skabe sikkerhed og tryghed. 2008-2017

Figur 2.8 Hjemmeværnets bidrag med bevæbnet støtte til forsvar og politi. 2008-2017

Udviklingen over tid mht. tillid og bidrag

Tilliden til, at Hjemmeværnet kan løse sine opgaver, har været stigende indtil 2014, hvor den så er begyndt at aftage. Den ligger dog stadig 12 pct. højere end i 2008. Med hensyn til opfattelsen af Hjemmeværnets bidrag til at løse sine konkrete opgaver, så viser opgørelsen, at en overvejende del af danskerne mener, at Hjemmeværnet bidrager positivt til at løse sine opgaver, og andelen er også her noget højere i 2017 end i 2008 – 12 pct. i gennemsnit for de tre typer af opgaver samlet set.

3. Vigtighed

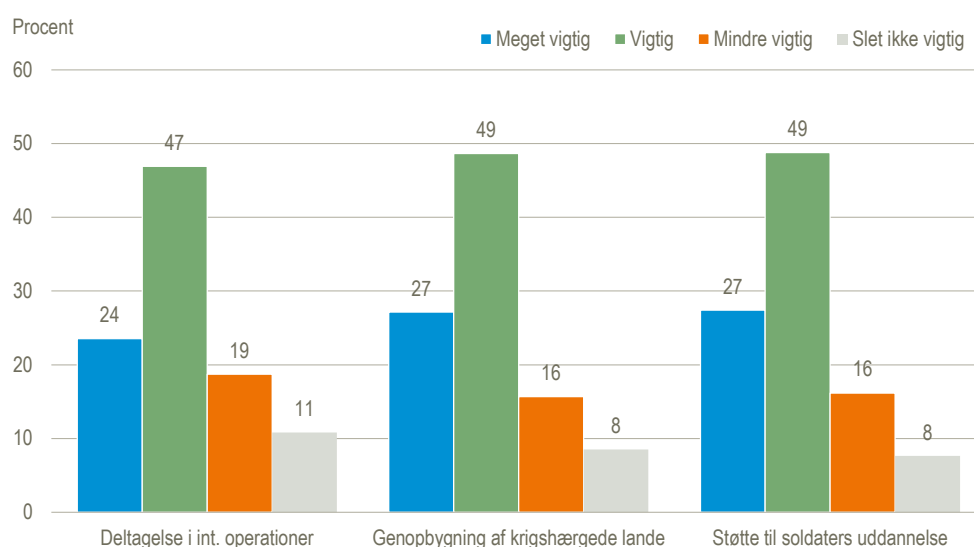
Undersøgelsen indeholder en række spørgsmål om befolkningens holdning til, hvor vigtige Hjemmeværnets opgaver med støtte til henholdsvis Forsvaret, politiet og Beredskabet er.

3.1 Hjemmeværnets støtte til Forsvaret

Deltagelse i internationale operationer

I figur 3.1 ses, at 71 pct. af danskerne mener, at det er *vigtigt* eller *meget vigtigt*, at Hjemmeværnet støtter Forsvaret ved deltagelse i internationale operationer. Der er således også en del (30 pct.), der mener, at det er mindre vigtigt eller slet ikke vigtigt.

Figur 3.1 **Vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret. 2017**

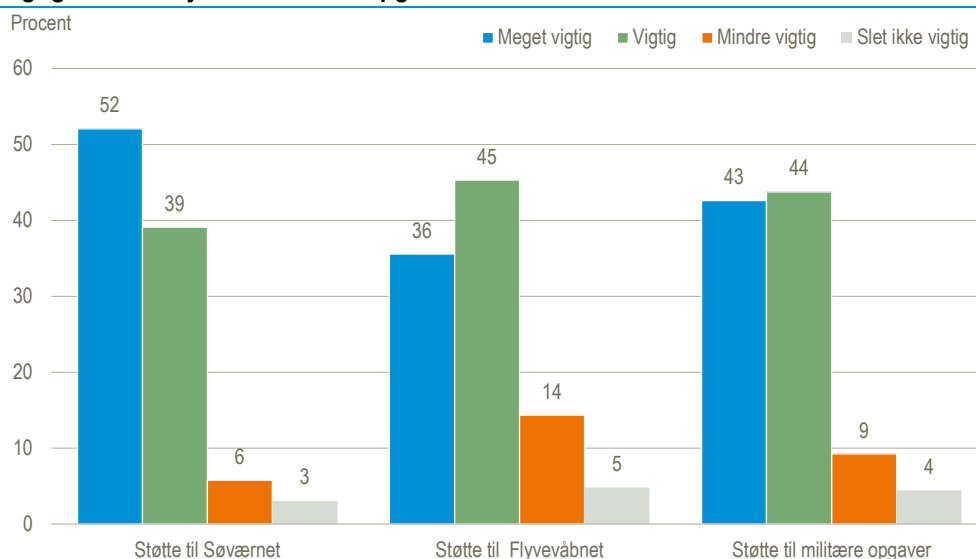
Hjælp til genopbygning af krigshærgede lande

I 2013 blev der inkluderet et nyt spørgsmål i undersøgelsen vedrørende vigtigheden af, at Hjemmeværnets soldater kan benyttes til genopbygning af krigshærgede lande. I 2013 fandt 68 pct. dette arbejde for *vigtigt* eller *meget vigtigt*. I 2017 lå andelen på et noget højere niveau nemlig 76 pct. Tæt på hver fjerde mener dog stadig, at opgaven er mindre vigtig eller slet ikke vigtig.

Uddannelse af værnepligtige

Mere end 7 ud af 10 (76 pct.) af danskerne mener, at opgaven med støtte til uddannelse af værnepligtige og fastansatte soldater, som skal i international tjeneste, er en *vigtig* eller *meget vigtig* opgave for Hjemmeværnet. Også her mener tæt på hver fjerde, at opgaven er mindre vigtig eller slet ikke vigtig.

Figur 3.2 **Vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret. 2017**

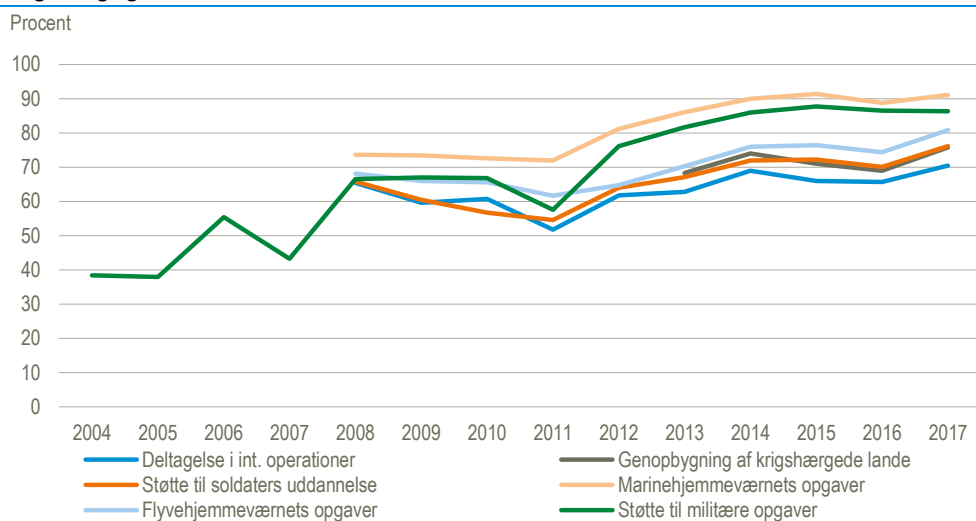
Nationalt fokus

Figur 3.2 viser, at 91 pct. af befolkningen mener, at Marinehjemmeværnets støtte til Søværnets overvågning af danske farvande og havne er *vigtig* eller *meget vigtig*. Dette er den type af støtte, danskerne finder mest vigtig af Hjemmeværnets opgaver. Knap 8 ud af 10 danskere (81 pct.) mener, at Hjemmeværnets støtte til Flyvevåbnet med fly og bevogtning af militære flyvestationer er *vigtig* eller *meget vigtig*. I forbindelse med Hjemmeværnets støtte ved militære opgaver vurderer 87 pct., at støtten er *vigtig* eller *meget vigtig*. Der er flest (19 pct.), der synes, at Hjemmeværnets støtte til Flyvevåbnet er *mindre vigtig* eller *slet ikke vigtig*.

Positiv udvikling over tid

Spørgsmålene om vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i 2004-2016. Hvilket perspektiv, der kan lægges på udviklingen over tid på disse spørgsmål, varierer, da det er forskelligt, hvilke år spørgsmålene har været stillet.

Figur 3.3 **Andel, der finder forskellige hjemmeværnsopgaver med støtte til Forsvaret vigtig eller meget vigtig. 2004-2017**

Siden 2008 ses en positiv stigende ændring af danskernes holdning (*vigtig* og *meget vigtig*) til Hjemmeværnets støtte til Forsvaret. For de fem opgaver, som er blevet målt siden 2008, er stigningen samlet set på 11 pct. Gennemsnittet dækker dog over en betydelig variation i holdningen til de enkelte opgaver, hvor den positive holdning til Hjemmeværnets støtte til militære opgaver er steget mest med 20 pct., og den positive holdning til deltagelse i internationale operationer er steget mindst med 5 pct.

Andelen, der finder Hjemmeværnets støtte til militære opgaver *vigtig* eller *meget vigtig*, har været stigende siden 2004. I 2004-2005 fandt lidt mere end 1 ud af 3 (38 pct.) opgaven *vigtig* eller *meget vigtig*, mens det i perioden 2008-2010 var 2 ud af 3 (67 pct.). I 2011 faldt andelen, men i 2012 steg andelen fra 58 pct. til 76 pct. Altså en signifikant stigning på 18 procentpoint. Denne stigning er fortsat i 2013 og 2014 til henholdsvis 82 pct. i 2013 og 86 pct. i 2014. I 2015 lå andelen højest med 88 pct., mens den i 2017 er faldet en smule til 86 pct.

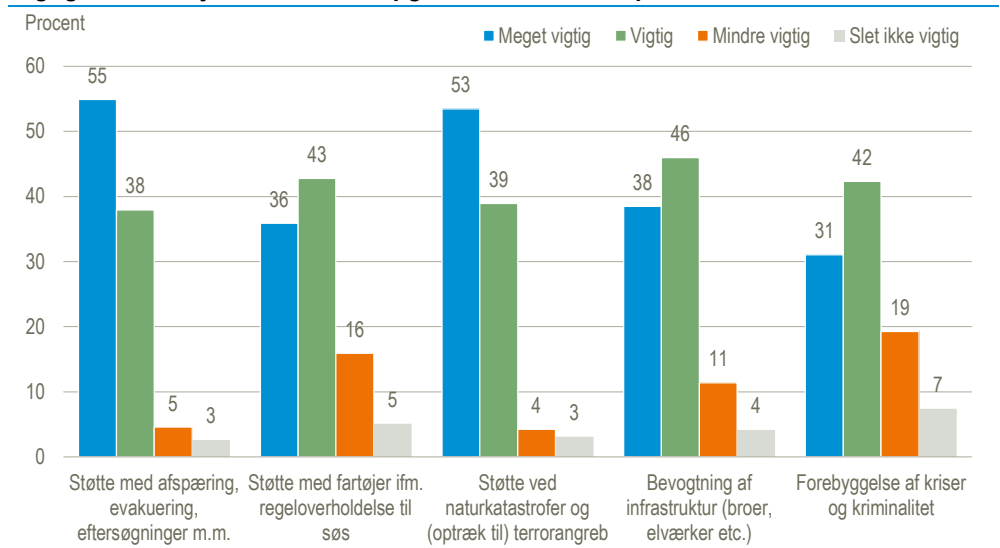
Genopbygning af krigshærgede lande

I forhold til spørgsmålet om Hjemmeværnets støtte til genopbygning af krigshærgede lande, som blev tilføjet i 2013, ligger andelen i 2017 ca. 7 pct. højere. I 2017 mener 76 procent af befolkningen således, at Hjemmeværnets støtte til genopbygning af krigshærgede lande er *vigtig* eller *meget vigtig*.

3.2 Hjemmeværnets støtte til politiet

Generelt finder et stort flertal af befolkningen, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet er vigtige, jf. figur 3.4.

Figur 3.4 **Vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet. 2017**

Støtte til politiet ved katastrofer og større ulykker

Figur 3.4 viser, at 93 pct. anser opgaven om støtte til politiet med afspærring og evakuering ved større katastrofer og ulykker samt støtte med færdselsregulering og eftersøgninger for *vigtig* eller *meget vigtig*. Også lidt flere

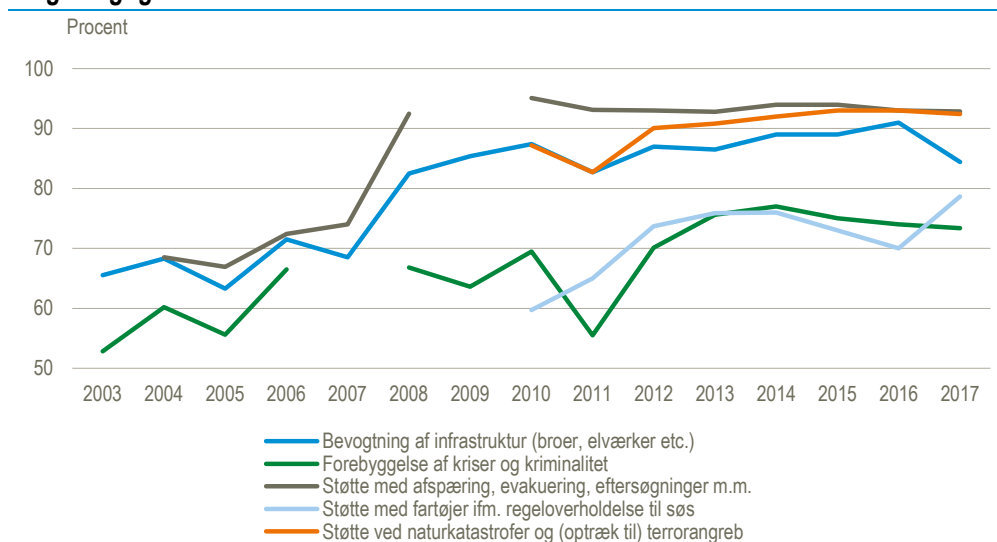
end 9 ud af 10 (92 pct.) anser opgaven om støtte til politiet i tilfælde af naturkatastrofer, eller hvis der er optræk til eller gennemført et terrorangreb, for *vigtig* eller *meget vigtig*.

Bevogtningsopgaver 84 pct. mener, at opgaven om støtte til politiet med bevogtning af infrastrukturen ved fx trusler om terrorangreb er *vigtig* eller *meget vigtig*.

Knap 8 ud af 10 (79 pct.) mener, at opgaven om støtte til politiet med fartøjer, når politiet skal til søs, for at tjekke at reglerne om speedbådscertifikater, sikkerhedsudstyr og alkohol overholdes, er *vigtig* eller *meget vigtig*. Knap 3 ud af 4 (73 pct.) anser Hjemmeværnets bidrag til forebyggelse af kriser og kriminalitet for *vigtig* eller *meget vigtig*.

Positiv udvikling over tid Alle spørgsmålene om vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser fra 2010-2016 – tre af dem endda helt tilbage fra 2003 og 2004. Også over tid synes et flertal af danskerne, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet er *vigtige* eller *meget vigtige*, jf. figur 3.5.

Figur 3.5 Andel, der finder forskellige hjemmевærnsopgaver med støtte til politiet *vigtig* eller *meget vigtig*, 2003-2017

Andelen, der finder Hjemmeværnets støtte til politiet med afspærring og evakuering ved større katastrofer og ulykker samt støtte med færdselsregulering og eftersøgninger *vigtig* eller *meget vigtig*, har været stigende siden 2004, hvor lidt over 2 ud af 3 (68 pct.) fandt opgaven vigtig. Fra 2008 (der mangler data fra 2009) og frem har mere end 9 ud af 10 (93-95 pct.) fundet, at opgaven er *vigtig* eller *meget vigtig*.

Samme tendens ses for to af de andre opgaver: Den ene drejer sig om bevogtning af broer, elektricitetsværker, vandværker samt radio- og TV-sendere ved fx trusler om terrorangreb (en stigning på 19 pct.), og den anden drejer sig om at yde et mere generelt bidrag ved naturkatastrofer og til forebyggelse af terrorisme (en stigning på 5 pct.).

I 2003 fandt 2 ud af 3 (66 pct.) bevogtning *vigtig* eller *meget vigtig* – i 2017 er andelen steget til 92 pct. Opgaven med at forebygge kriser og kriminalitet

ligger lidt lavere, men har også været stigende; i 2003 fandt således lidt over halvdelen (53 pct.) opgaven *vigtig* eller *meget vigtig*, mens det gælder for 3 ud af 4 (73 pct.) i 2017.

Terrorangreb Fra 2010-2014 blev der desuden spurgt til vigtigheden af Hjemmeværnets opgave med støtte til politiet, hvis der er optræk til eller gennemført et terrorangreb. Denne opgave så danskerne i 2010-2011 på samme måde som opgaven med bevogtning, jf. figur 3.5, hvor det fremgår, at kurverne er sammenfaldende. Andelen, der finder, at opgaven er *vigtig* eller *meget vigtig*, faldt fra 2010 til 2011, men i årene 2012-2015 steg andelen igen. I 2017 er det 93 pct. af befolkningen, som finder opgaven med støtte til politiet, hvis der er optræk til eller gennemført et terrorangreb, for *vigtig* eller *meget vigtig*. Her er det dog værd at bemærke, at formuleringen af dette spørgsmål er ændret i 2012, således at ordet "terrorangreb" er udeladt, og der gives nu eksempler på, hvad opgaven indebærer: "*Hjemmeværnet støtter politiet med afspærring og evakuering ved større katastrofer og ulykker, samt støtte med færdselsregulering og eftersøgninger.*" Dette kan have betydning for svarene.

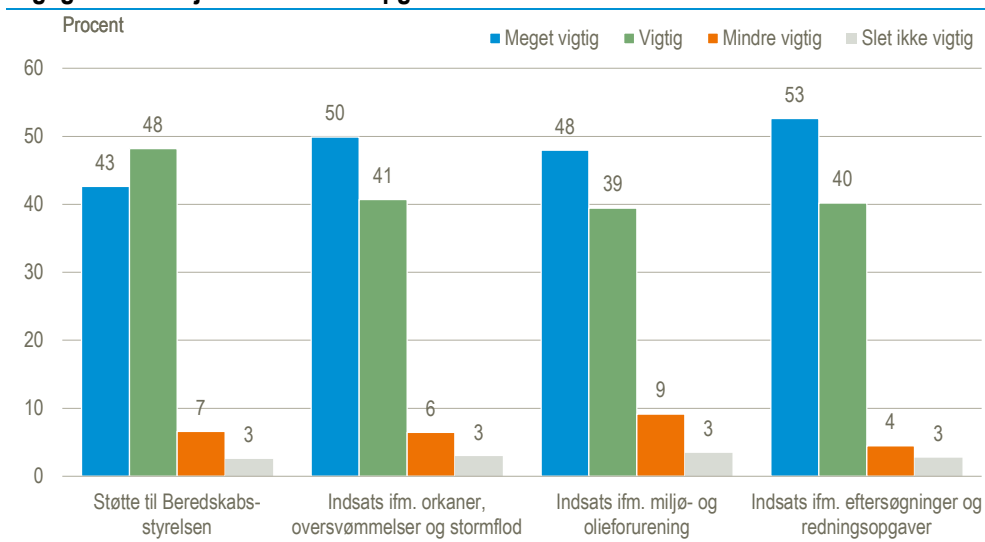
Marinehjemmeværnets støtte til politiet Siden 2010 er danskerne også blevet spurgt om vigtigheden af opgaven med støtte til politiet med fartøjer, når politiet skal til søs for at tjekke, at reglerne om speedbådscertifikater, sikkerhedsudstyr og alkohol overholdes. I 2017 synes 79 pct. af danskerne, at Marinehjemmeværnets støtte med fartøjer i den forbindelse er *vigtig* eller *meget vigtig*.

Udviklingen over tid Opfattelsen af vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til politiet har generelt været stigende siden 2003, dog med tendens til et fald i 2011 for visse typer af opgaver. Dette fald er svært at forklare. Der kan have været særlige sager på dagsordenen i 2011, eller det kan skyldes, at indsamlingstidspunktet har været et andet. Herudover skal det selvfølgelig bemærkes, at der i 2012 er indført eksempler på arbejdet som nedtoner terrorisme og terrorangreb. I spørgsmålet om støtte til politiet i situationer, hvor der er optræk til eller gennemført et terrorangreb, findes nu eksemplet "*ved at assistere med afspærring af gerningssteder og trafikregulering*". I spørgsmålet om Hjemmeværnets bidrag til forebyggelse af terrorisme er eksemplet "*ved at de frivillige soldater uddannes i at være opmærksomme på ændringer i deres lokalområde*". Det er altså svært at vurdere, om der er sket en reel holdningsændring fra 2011-2012, men da svarene i overvejende grad har været stabile fra 2012-2017, kan man konkludere, at selvom de ændrede formuleringer eventuelt har haft en reel betydning for svarene, så er den negative tendens fra 2011 ikke fortsat.

3.3 Hjemmeværnets støtte til Beredskabet

Danskerne blev også spurgt om deres syn på vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet. Generelt finder et meget stort flertal af de adspurgte, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet er *vigtige* eller *meget vigtige*, jf. figur 3.6.

Figur 3.6 **Vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet. 2017**

Positiv holdning til støtten til Beredskabet

91 pct. anser Hjemmeværnets generelle opgaver med støtte til Beredskabsstyrelsen, når de har behov for det, for *vigtige* eller *meget vigtige*. Også når det drejer sig om opgaven med indsats i forbindelse med orkaner, oversvømmelser og stormflod, synes 91 pct., at det er *vigtigt* eller *meget vigtigt*. I forbindelse med henholdsvis miljø- og olieforurening samt eftersøgninger og redningsopgaver til lands, til søs og fra luften anser henholdsvis 87 pct. og 93 pct. det for at være *vigtige* eller *meget vigtige* opgaver.

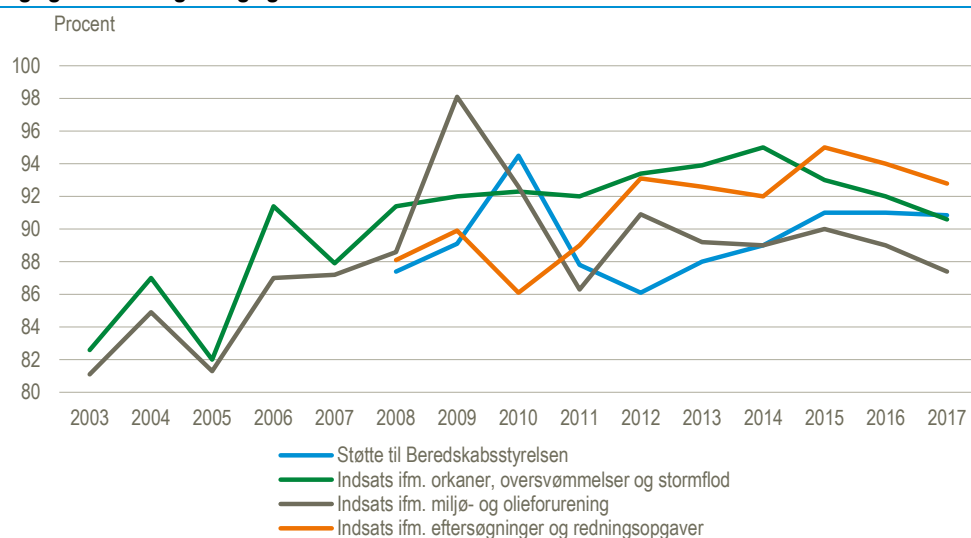
Holdningerne over tid

Spørgsmålene om vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver med støtte til Beredskabet er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser fra 2003-2016. Figur 3.7 viser, at selv over tid vurderer mellem 8 og 9 ud af 10 danskere generelt, at opgaverne med støtte til Beredskabet er vigtige.

Danskernes holdning til det generelle spørgsmål om vigtigheden af opgaven med støtte til Beredskabsstyrelsen ligger på 91 pct. i 2017. Hvis man ser bort fra peaket i 2010 virker det, som om danskernes holdning til Hjemmeværnets støtte til Beredskabet er forholdsvis stabil (mellem 86 og 91 pct.) set over hele perioden fra 2008 til 2017. I de sidste tre år har støtten ligget stabilt på omkring de 91 pct.

I forhold til støtten til Beredskabet i forbindelse med orkaner, oversvømmelser og stormflod mener 9 ud af 10 (91 pct.) i 2017, at denne opgave er *vigtig* eller *meget vigtig*. I 2003 var det 8 ud af 10 (83 pct.), der syntes, at det var *vigtigt* eller *meget vigtigt*.

Figur 3.7 **Andel, der finder forskellige hjemmeværnsopgaver med støtte til Beredskabet vigtige eller meget vigtige. 2003-2017**

Danskernes holdning til vigtigheden af Hjemmeværnets støtte til Beredskabet i forbindelse med miljø og olieforurening er også steget i perioden 2003-2017. I 2003 var det 8 ud af 10 (81 pct.), der mente, at det var *vigtigt* eller *meget vigtigt*, i 2017 ligger andelen på 87 pct.

Lidt flere end 9 ud af 10 (93 pct.) danskere mener, at støtten til eftersøgninger og redningsopgaver til lands, til søs og fra luften er *vigtig* eller *meget vigtig*. Dette er en stigning siden 2004, hvor 79 pct. syntes, at det var *vigtigt* eller *meget vigtigt*. Dette spørgsmål indgik ikke i undersøgelserne i årene 2003 og 2005-2007.

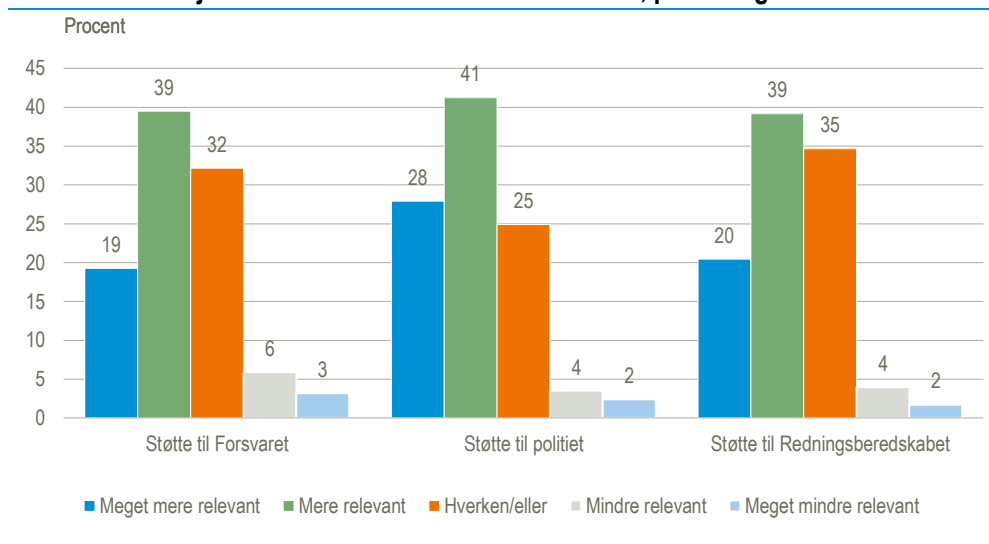
4. Relevans

I forlængelse af spørgsmålene om vigtigheden af Hjemmeværnets opgaver er danskerne yderligere blevet spurgt, om de synes, at opgaverne med støtte til henholdsvis Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet mere eller mindre relevante over de senere år.

Støtten til Forsvaret Figur 4.1 viser, at cirka 58 pct. af befolkningen synes, at Hjemmeværnets støtte til Forsvaret er blevet *mere* eller *meget mere relevant*. Cirka 32 pct. mener, at støtten hverken er blevet mere eller mindre relevant, mens 9 pct. synes, det er blevet *mindre* eller *meget mindre relevant*.

Støtten til politiet Figur 4.1 afbilder også befolkningens opfattelse af relevansen af Hjemmeværnets støtte til politiet. 7 ud af 10 (69 pct.) finder, at støtten til politiet i beskyttelsen af Danmark er blevet *mere* eller *meget mere relevant* over de seneste år. 25 pct. mener, at støtten ikke er blevet hverken mere eller mindre relevant, og 6 pct. synes, at støtten til politiet er blevet *mindre* eller *meget mindre relevant*.

Figur 4.1 Relevansen af Hjemmeværnets støtte til hhv. Forsvaret, politiet og Beredskabet. 2017

Støtten til Beredskabet 59 pct. synes, at relevansen af støtten til Beredskabet i beskyttelsen af Danmark er blevet *mere* eller *meget mere relevant* over de seneste år, jf. figur 4.1. Under 6 pct. synes, at støtten er blevet *mindre relevant* eller *meget mindre relevant*, mens en tredjedel af befolkningen (35 pct.) ikke synes, at opgaverne er blevet hverken mere eller mindre relevante.

Resultaterne fra 2017 afspejler således en fortsat stigende tendens til, at majoriteten vurderer, at opgaverne er blevet *mere relevante*, mens relativt få stadig synes, at opgaverne er blevet *mindre relevante*.

Udviklingen over tid Spørgsmålene om udviklingen i holdningerne til relevansen af Hjemmeværnets støtte til henholdsvis Forsvaret, politiet og Beredskabet er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i 2008-2016 (jf. figur 4. 2).

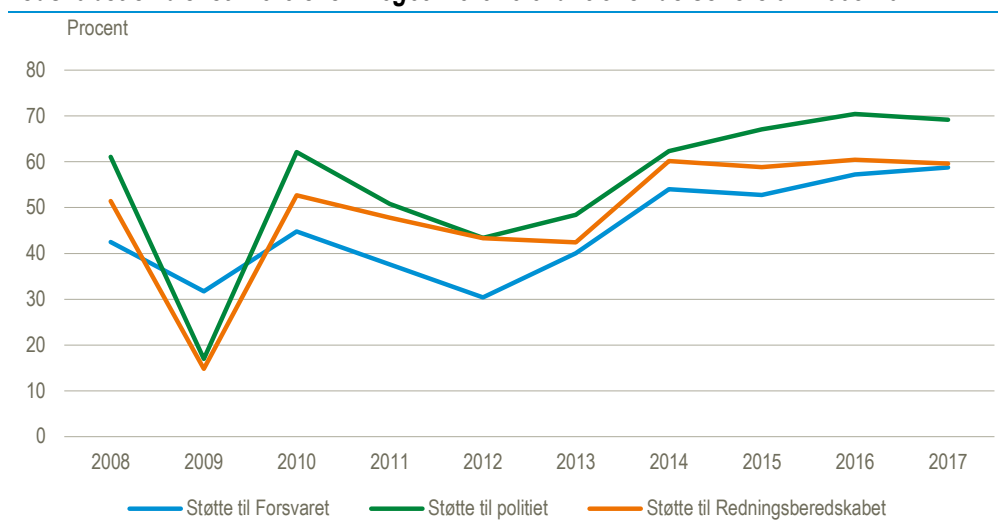
På disse spørgsmål burde man ikke forvente de store udsving mellem enkelte år, da spørgsmålene knytter sig til ”de senere år”. Ikke desto mindre ses der betydelige fluktuationer – især i år 2009 og i mindre grad i 2012 og 2013. Det kan skyldes spørgsmålenes formulering, et andet indsamlingstidspunkt eller i værste fald, at data er fejlbehæftede. Da vi ikke på nuværende tidspunkt har kendskab til spørgsmålenes formulering i 2009, og vi ikke kan udelukke, at der kan være andre årsager til dykket i 2009 (og muligvis 2012 og 2013), forholder denne rapport sig kun til udviklingen fra 2014 og frem.

Fra 2014 til 2017 er der en lille stigning (5 pct.) i danskernes positive holdning til relevansen af støtte til Forsvaret, hvor 59 pct. af danskerne i 2017 mener, at støtten er *mere* eller *meget mere relevant*.

Holdningen til relevansen af støtten til Beredskabet har kun ændret sig marginalt siden 2014 og ligger fortsat på ca. 60 pct.

I forhold til relevansen af støtten til politiet, var der i 2014 62 pct., som mente, at støtten var *mere* eller *meget mere relevant*, hvor det i 2017 er steget til 69 pct.

Figur 4.2 Andel, der finder, at Hjemmeværnets støtte til henholdsvis Forsvaret, politiet og Beredskabet er blevet *mere* eller *meget mere relevant* over de senere år. 2008-2017

Generelt synes et flertal af danskerne således, at Hjemmeværnets opgaver med støtte til Forsvaret, politiet og Beredskabet i de senere år er blevet *mere* eller *meget mere relevante*.

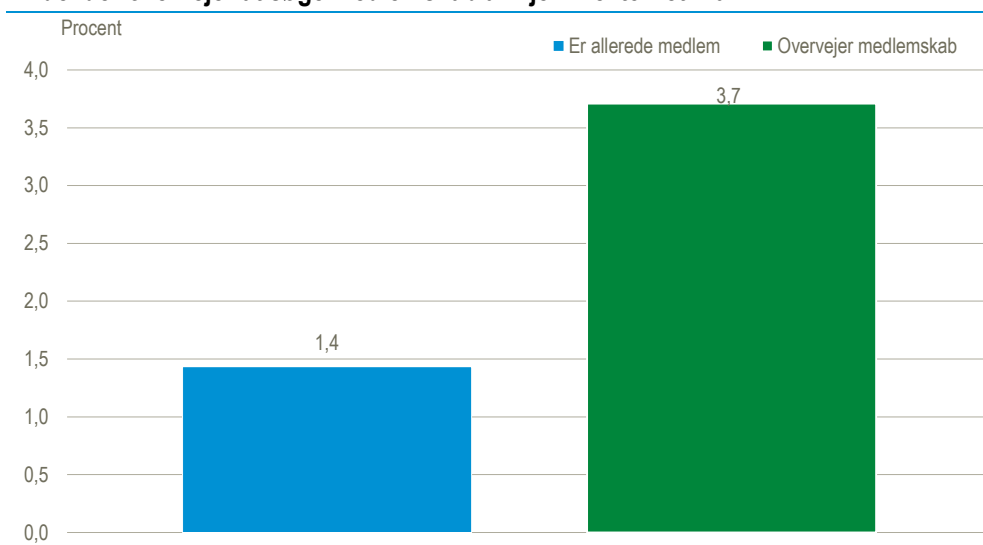
5. Medlemskab og information

Undersøgelsen indeholder en række spørgsmål om, hvorvidt danskerne overvejer at søge medlemskab af Hjemmeværnet, i hvor høj grad de føler sig informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig, og hvorfra de får deres viden om Hjemmeværnet.

5.1 Medlemskab af Hjemmeværnet

Medlemskab Figur 5.1 viser, at 1,4 pct. af respondenterne har tilkendegivet, at de allerede er medlem af Hjemmeværnet, mens 3,7 pct. overvejer at søge medlemskab.

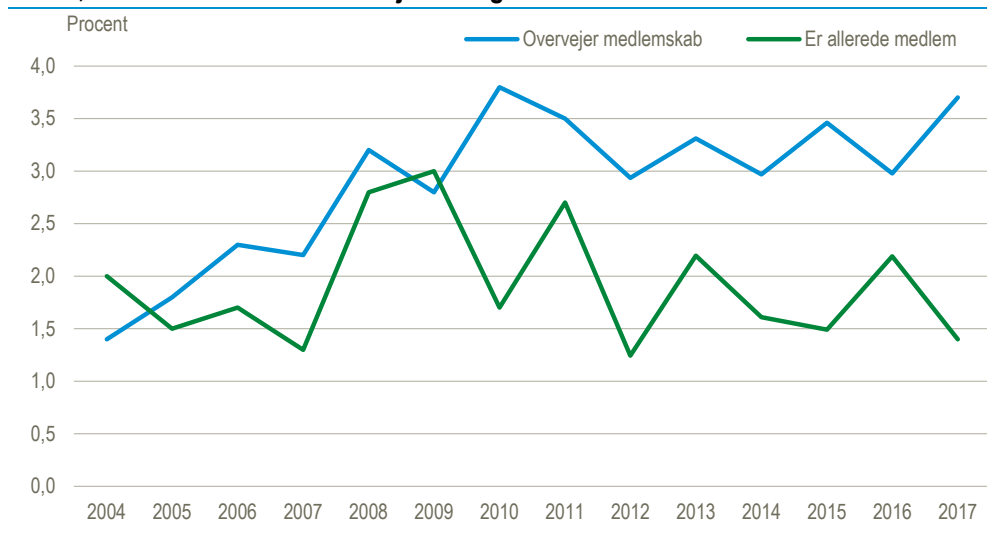
Figur 5.1 Andel der overvejer at søge medlemskab af Hjemmeværnet. 2017

Spørgsmålene om, hvorvidt danskerne er medlem eller overvejer at søge medlemskab af Hjemmeværnet, er også blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i perioden 2004-2016.

Figur 5.2 viser udviklingen i perioden 2004-2017 af danskere, som allerede er medlemmer, og danskere, som overvejer at blive medlem, Andelen blandt respondenter, der allerede er medlem, svinger mellem 1,2 pct. og 3 pct. i perioden 2004-2017. Siden 2009, hvor andelen af medlemmer blandt respondenterne lå højest med 3 pct., er andelen både faldet og steget. I 2017 lå den således på 1,4 pct., mens den i 2016 lå på 2,2 pct. Antallet af danskere, der overvejer et medlemskab, har også varieret en del i perioden 2004-2017 – fra 1,4 pct. i 2004 hvor den lå lavest, til 3,8 i 2010, hvor den lå højest. I 2016 lå andelen på 3,0 pct.

Figur 5.2 **Andel, der er medlem eller overvejer at søge medlemskab. 2004-2017**

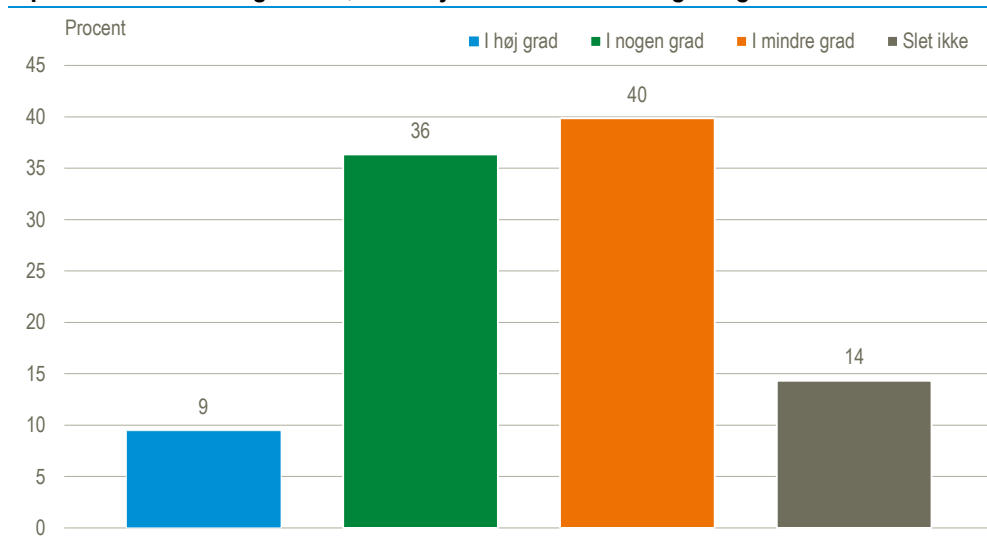

5.2 Information om Hjemmeværnet

Informationsgrad

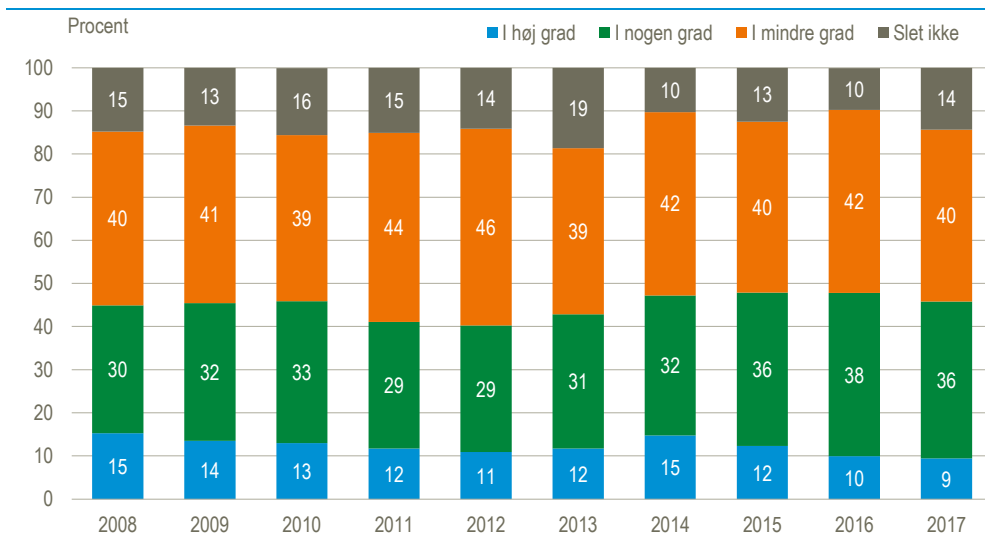
Figur 5.3 viser fordelingen af, i hvor høj grad danskerne føler sig informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. 9,5 pct. føler sig i *høj grad* informeret, mens 36,4 pct. føler sig informeret i *nogen grad*. Et flertal (54 pct.) føler sig *slet ikke* eller kun i *mindre grad* informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig.

Figur 5.3 **Oplevet informationsgrad om, hvad Hjemmeværnet foretager sig. 2017**

Spørgsmålene om, i hvor høj grad danskerne føler sig informeret om, hvad Hjemmeværnet foretager sig, er blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i perioden 2008-2016, jf. figur 5.4.

Figur 5.4 Oplevet informationsgrad med hensyn til, hvad Hjemmeværnet foretager sig. 2008-2017

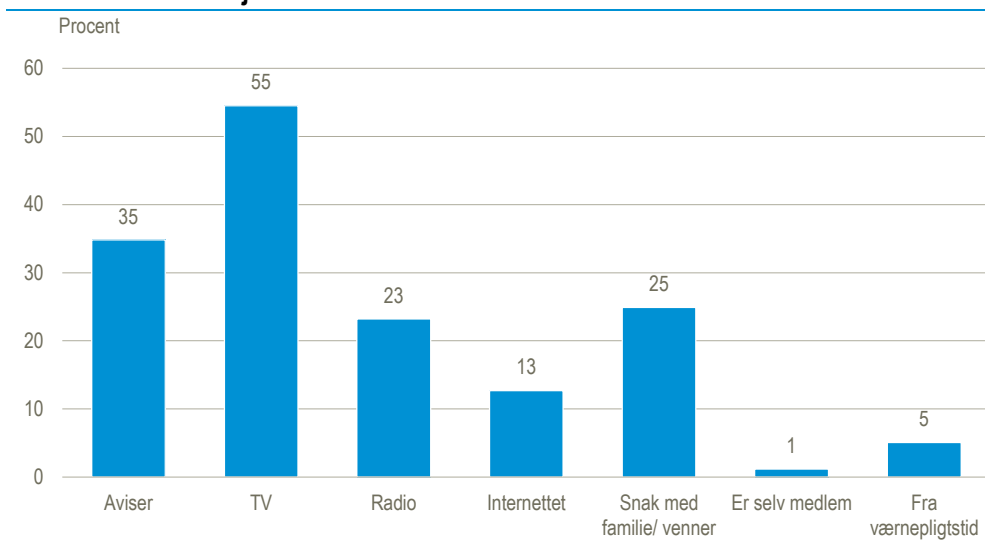
I hele perioden fra 2008 til 2017 har der været et flertal af danskere, der kun føler sig informeret *i mindre grad* eller *slet ikke* informeret – andelen har varieret fra 52 til 60 pct.

5.3 Informationskilder

Kilder I 2017 er den mest udbredte kilde til befolkningens viden om Hjemmeværnet TV, og det ses i figur 5.5, at 55 pct. af danskerne har TV som kilde til deres viden om Hjemmeværnet. Lidt over en tredjedel (35 pct.) af befolkningen har aviser som kilde, mens hver fjerde (25 pct.) får deres viden gennem samtaler med familie og venner.

Lidt færre end hver fjerde dansker (23 pct.) får deres viden fra radio, mens 13 pct. af befolkningen får deres viden fra internettet. 5 pct. har deres viden fra deres værnepligtstid, mens 1 pct. har deres viden fra eget medlemskab.

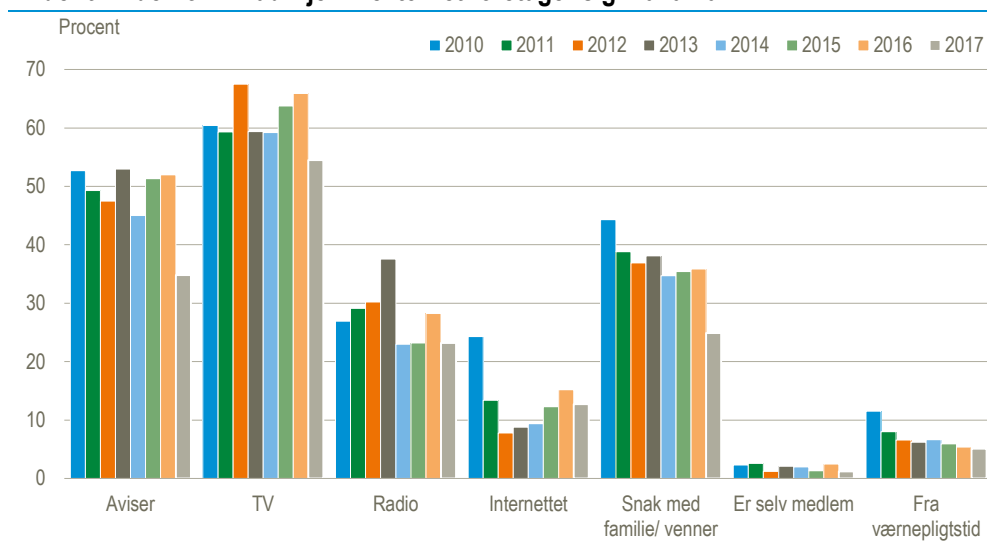
Figur 5.5 Kilder til viden om Hjemmeværnet. 2017

Udviklingen over tid

Spørgsmålet om, hvor danskerne får deres viden om Hjemmeværnet fra, er blevet stillet i de tilsvarende undersøgelser i perioden 2010-2016. I alle årene har de fleste fået deres viden fra TV, andelen toppede i 2012 med 68 pct., men er i 2017 nede på 55 pct. Siden 2010 ses et fald på 6 procentpoint.

Figur 5.6 Kilder til viden om hvad Hjemmeværnet foretager sig. 2010-2017

I 2010 var det 24 pct., som fik deres viden om Hjemmeværnet via internettet. Denne andel faldt til 8 pct. i 2012 og er siden steget til og med 2016, hvor andelen lå på 15 pct. I 2017 er der sket et mindre fald til 13 pct. Når danskerne får viden om Hjemmeværnet via internettet, tælles det først med, når de kan huske hvorfra – fx fra Facebook, nyhedsmediernes sider eller Hjemmeværnets egne sider.

Aviser som kilde til viden om Hjemmeværnet er faldet med 18 pct. siden 2010 – med et markant fald fra 2016 til 2017 på 17 pct. Viden fra samtaler med familie og venner er faldet med 19 pct. i perioden 2010-2017, jf. figur 5.6. I gennemsnit er der for alle kilder sket et fald på 9 pct.